

втория пѣла и клепа), а третия съ четвъртия (ази и мрази).

Римитъ правятъ стиховетъ красиви, звучни. Обаче има стихове безъ рими. Тѣ се наричатъ бѣли. Ето и примѣри:

Майка и синъ.

Родила е мене
Мойта стара майка
Въ хубавъ день пролѣтенъ,
Въ зелена градинка;
Родила е мене
Между росно цвѣте,
Между лале бѣло
И червенъ трендафилъ;
Па е мене мама
Милвала, галила,
Радвала се сладко
И е говорила:

.....
(Л. Карвеловъ).

Ясно слънце свѣтло грѣе,
Редомъ носи здраве, радость.
Черенъ облакъ, тъменъ облакъ
Самъ пжтува по небето.
— Що се скиташъ мраченъ облакъ,
Тѣй самичкъ по небето?
Я прѣсни се, я разсѣй се,
Катъ цвѣтата по полето . . .

.....
(К. Величковъ).

Въ бѣли стихове сж написани всичкитъ ни народни пѣсни и нѣкои стихотворения отъ нашитъ поети.

Но защо и бѣлитъ стихове сж хармонични, когато въ тѣхъ нѣма рими? Отъ тукъ се вижда, че, освѣнъ римитъ, въ стиховетъ има още нѣщо друго, което ги прави правилни и красиви.

Да разгледаме двѣ редчета отъ горното стихотворение на К. Величковъ:

Ясно слънце свѣтло грѣе,
Редомъ носи здраве, радость.

Прочете ги съ гласъ и турете ударението така, че да се чете гладко. Вие ще сложите ударението на тѣзи срички, които сж по-черни:

Ясно слънце свѣтло грѣе
Редомъ носи здраве, радость

Забѣлѣзвате ли какъ сж разпрѣдѣлени ударенията? — единъ слогъ е силенъ — другъ слабъ, единъ слогъ силенъ — другъ слабъ . . . Тѣй че, всѣки стихъ може да се раздѣли на части, на **стѣпки**, по два слога. Първиятъ слогъ ще бѣде силенъ, вториятъ слабъ.

Яс-но || слън-це || свѣт-ло || грѣ-е, ||
Ре-домъ || но-си || здра-ве || ра-дость. ||

Да поставимъ ударение и въ първитъ два стиха отъ стихотворението на Церковски „Прѣдъ стадото“:

Не-гри || жи-се, || ста-до, ||
Тжж-но || не-по || блѣ-вай. ||

Тукъ ударенията сж поставени пакъ прѣзъ единъ слогъ, и стѣпкитъ сж **двусложни**.

Но случва се, че ударението стои прѣдъ два слаби слога. Напримѣръ:

О-бла-ци || скит-ни-ци, || о-бла-ци || стран-ници
Вѣч-но-се || рѣ-е-те, || ти-хо-си || плу-ва-те ||

Като раздѣлимъ такова стихотворение на части, то всѣка стѣпка ще съдържа три слога: единъ силенъ и два слаби.

И тѣй, ударенията въ стиховетъ се поставятъ прѣзъ правилни промежутаци. По тази причина, при четенето на стиховетъ, гласътъ ту се повишава, ту се понижава — на правилни вълни:

Слад-ко || ве-че || грѣ-ятъ ||
Про-лѣт || ни за || ри. ||

Тази правилностъ се нарича **ритъмъ**. Ритъмътъ именно прави всичкитъ стихотворения хармонични, музикални.

Но дали ударението въ стѣпката бива всѣкога на първия слогъ?

Раздѣлете на стѣпки слѣдующия куплетъ отъ стихотворението „Юнаци“.

Не знамъ туй име кой ви даде,
Кой ви съ него награди,
Но той отъ назиданъ го извади,
Отъ насъ, отъ нашитъ гърди!

(К. Величковъ).

Вие ще видите, че тукъ, въ всѣка стѣпка, ударението стои не на първия, а на втория слогъ. (Не-знамъ || туй и || ме кой || ви да || де).